

Ревизия на данните за платежния баланс за 2023 г.

В съответствие с политиката на ревизиране на статистическите данни на БНБ и изискванията на ЕЦБ относно ревизиите (включени в *Календара на ЕЦБ за обмен на данните за платежния баланс, международната инвестиционна позиция, резервните активи в рамките на ЕСЦБ*), през март на всяка календарна година БНБ извършва ревизия на предварителните данни за период до три години назад. Допълнително, ревизии за по-стари периоди могат да извършват и при наличие на текущи промени в резултат на събрана допълнителна информация, както и поради елиминирането на грешки. С данните за януари 2024 г. БНБ публикува ревизия на данните за платежния баланс за периода януари – декември 2023 г. Ревизиите по отделните статии са представени в приложената таблица¹.

Ревизиите отразяват получените ревизирани данни от НСИ за внос (CIF) и износ (FOB) на стоки за 2023 г., както и информацията, получена в БНБ от фирмите от нефинансовия сектор, *Централен депозитар АД*, банките и други финансови институции, *Министерството на финансите*, както и информацията на *Банката за международни разплащания – Базел (БМР – Базел)*.

Основни ревизии на данните за 2023 г.²

Текуща и капиталова сметка

Статия *Търговски баланс* увеличава отрицателната си стойност със 76.8 млн. евро до дефицит от 3627.7 млн. евро (3.9% от БВП³), поради ревизия на данните за износа и вноса на стоки в посока намаление съответно със 104.4 млн. евро и с 27.6 млн. евро.

Статия *Услуги, нето* е ревизирана със 131.8 млн. евро в посока увеличение на излишъка до 6689.6 млн. евро (7.1% от БВП). В рамките на статията най-голяма е ревизията при подстатия *Други услуги, нето*, която нараства със 148.2 млн. евро. Ревизията е основно в резултат на получени допълнителни данни за износа и вноса на *други услуги* от директното отчитане на предприятията.

Дефицитът по статия *Първичен доход* нараства с 419.7 млн. евро до 4696.3 млн. евро (5% от БВП), основно в подстатия *Инвестиционен доход, Доход от преки инвестиции, нето* (с 423.4 млн. евро) поради получена информация от тримесечните отчети на финансовите и нефинансовите предприятия, както и в подстатия *Друг първичен доход, нето* (с 10 млн. евро) поради допълнително включена информация за постъпления по субсидии.

Ревизията на подстатия *Вторичен доход*⁴ е в посока намаление на излишъка със 159.5 млн. евро до 1383.8 млн. евро (1.5% от БВП), основно поради прекласификация на част от постъпленията по текущи трансфери на сектор *Държавно управление*, досега отразявани в подстатия *Текущи трансфери в рамките на международното сътрудничество*, които след ревизията са посочени в подстатия *Брутно придобиване на произведени нефинансови активи*, на което основно се дължи нарастването в *Капиталовата сметка, нето* със 188.4 млн. евро.

В резултат на ревизиите, салдото по *текущата и капиталовата сметка* за 2023 г. намалява с 335.8 млн. евро до излишък от 1221 млн. евро (1.3% от БВП), при излишък от 1556.8 млн. евро (1.7% от БВП) преди това.

Финансова сметка

Преките инвестиции, активи за 2023 г. са ревизирани в посока увеличение със 120.4 млн. евро до 1016.7 млн. евро, основно в подстатия *Реинвестиране на печалбата* (със 70.6 млн. евро). Статия *Преки инвестиции, пасиви* е ревизирана в посока увеличение с 284.4 млн. евро до 4082.4 млн. евро, основно поради

¹ Ревизираните данни за международната инвестиционна позиция за периода март – септември 2023 г. ще бъдат публикувани на 29 март 2024 г.

² Данните са предварителни към 21.03.2024 г. и подлежат на ревизия след получаване на пълната информация от отчетните единици.

³ При БВП в размер на 93,946.5 млн. евро за 2023 г. (данни на НСИ от 08.03.2024 г.).

⁴ Данните ще бъдат допълнително ревизирани с годишната информация от НСИ за премии/обезщетения по общо застраховане, нето.

ревизиите в посока нарастване в подстатия *Реинвестиране на печалбата* (с 296.5 млн. евро). Ревизиите са в резултат на получена информация от отчетите на финансовите и нефинансовите предприятия.

Статия *Други инвестиции, активи* е ревизирана в посока намаление със 143.6 млн. евро до отрицателна стойност от 83.6 млн. евро. Ревизията се дължи основно на включването на данните от БМР – Базел⁵ и от тримесечните отчети на нефинансовите предприятия. Статия *Други инвестиции, пасиви* намалява с 4.9 млн. евро до 259.9 млн. евро в резултат на ревизия в посока понижение на подстатия *Валута и депозити* със 149 млн. евро, което частично се нетира с увеличение по подстатия *Други сметки за задължения* в размер на 129.8 млн. евро.

В резултат на тези ревизии, балансът по *Финансовата сметка* за 2023 г. намалява с 302.3 млн. евро до излишък от 1127.3 млн. евро (1.2% от БВП) при положителна стойност от 1429.5 млн. евро (1.5% от БВП) преди ревизията.

Грешки и пропуски

В резултат на извършените ревизии, отрицателната стойност на *Грешки и пропуски* за 2023 г. намалява с 33.5 млн. евро до отрицателна стойност от 93.8 млн. евро (0.1% от БВП), при отрицателна стойност от 127.3 млн. евро (0.1% от БВП) преди това.

⁵ Включени са данните за размера на депозитите на местни лица в чужбина от *Банката за международни разплащания* (БМР-Базел) до трето тримесечие на 2023 г. включително, публикувани през февруари 2024 г.

РЕВИЗИЯ НА ДАННИТЕ ЗА ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС НА БЪЛГАРИЯ
СТАНДАРТНО ПРЕДСТАВЯНЕ

(млн. евро)

	2023		
	Предварителни данни	Ревизия	Ревизирани данни
Текуща и капиталова сметка	1556.8	-335.8	1221.0
Текуща сметка	273.7	-524.2	-250.5
Текуща сметка: кредит	63223.7	211.2	63434.9
Текуща сметка: дебит	62950.0	735.4	63685.4
Стоки и услуги, нето	3007.0	55.0	3062.0
Стоки и услуги: кредит	57156.5	286.9	57443.4
Стоки и услуги: дебит	54149.5	231.9	54381.4
Търговски баланс, нето	-3550.9	-76.8	-3627.7
Стоки: кредит	43438.9	-104.4	43334.4
Стоки: дебит	46989.7	-27.6	46962.1
Услуги, нето	6557.9	131.8	6689.6
Производствени услуги с материали за влягане, притежавани от други, нето	196.2	20.3	216.5
Услуги по поддръжка и ремонт, които не са включени другаде, нето	193.4	17.4	210.7
Транспорт: нето	230.6	-3.3	227.3
Пътувания: нето	2064.7	-50.8	2013.9
Други услуги: нето	3873.0	148.2	4021.2
Първичен доход, нето	-4276.7	-419.7	-4696.3
Компенсации на наетите, нето	736.3	-5.6	730.7
Инвестиционен доход, нето	-5824.1	-424.1	-6248.2
Доход от преки инвестиции, нето	-5815.8	-423.4	-6239.2
Доход от портфейлни инвестиции, нето	95.8	-1.6	94.2
Доход от други инвестиции, нето	-104.1	0.9	-103.2
Друг първичен доход, нето	811.2	10.0	821.2
Вторичен доход, нето	1543.4	-159.5	1383.8
Вторичен доход: кредит	3358.0	-159.3	3198.7
Държавно управление	1442.3	-159.0	1283.4
Други сектори	1915.7	-0.4	1915.3
Вторичен доход: дебит	1814.7	0.2	1814.8
Държавно управление	1011.8	0.2	1012.0
Други сектори	802.9	0.0	802.9
Капиталова сметка	1283.2	188.4	1471.6
Брутно придобиване/намаляване на произведени нефинансови активи, нето	505.4	197.1	702.5
Брутно придобиване/намаляване на произведени нефинансови активи, кредит	1210.5	197.1	1407.6
Брутно придобиване/намаляване на произведени нефинансови активи, дебит	705.1	0.0	705.1
Капиталови трансфери, нето	777.8	-8.7	769.1
Капиталови трансфери, кредит	780.5	-7.9	772.6
Капиталови трансфери, дебит	2.7	0.8	3.5
Финансова сметка, нето	1429.5	-302.3	1127.3
Финансова сметка: активи	7242.7	-26.5	7216.1
Финансова сметка: пасиви	5813.1	275.8	6088.9
Преки инвестиции, нето	-2901.8	-164.0	-3065.8
Преки инвестиции, активи	896.3	120.4	1016.7
Дялов капитал (без реинвестираната печалба)	223.1	17.6	240.8
Реинвестиране на печалба	38.5	70.6	109.2
Дългови инструменти	634.7	32.1	666.8
Преки инвестиции, пасиви	3798.1	284.4	4082.4
Дялов капитал (без реинвестираната печалба)	530.1	92.7	622.9
Реинвестиране на печалба	3012.3	296.5	3308.9
Дългови инструменти	255.6	-104.9	150.7
Портфейлни инвестиции, нето	1257.5	-12.6	1244.9
Портфейлни инвестиции: активи	3007.7	-16.3	2991.4
Портфейлни инвестиции: пасиви	1750.2	-3.7	1746.5
Финансови деривати, нето	-1.0	12.9	11.9
Други инвестиции, нето	-204.9	-138.6	-343.5
Други инвестиции: активи	60.0	-143.6	-83.6
Други инвестиции: пасиви	264.9	-4.9	259.9
Резервни активи на БНБ	3279.7	0.0	3279.7
Балансиращи статии:			
Салдо по текущата и капиталовата сметки	1556.8	-335.8	1221.0
Салдо по финансовата сметка	1429.5	-302.3	1127.3
Нето грешки и пропуски	-127.3	33.5	-93.8